

Kísérlettervezés a neuropszichológiában

Előadók: Kovács-Bálint Zsófia¹, Trunk Attila¹, Csathó Árpád²

¹PTE-TTK Biológiai Intézet, Kísérletes Állattani és Neurobiológiai Tanszék, Pécs

²PTE-ÁOK Magatartástudományi Intézet, Pécs

A mai neuropszichológiát az '50-es évek közepe óta jegyzik önálló tudományágként (Donald Hebb, 1949), történelmi gyökerei azonban jóval korábbra, egészen az 1860-as évekig nyúlnak vissza. A neuropszichológia feladata a különböző agyi struktúrákhoz kapcsolható pszichés folyamatok vizsgálata. Két fő irányzata különült el: a *klinikai neuropszichológia* az agysérüléseket, léziókat követő pszichés változásokat vizsgálja; míg a *kognitív neuropszichológia* inkább a kognitív képességek neurológiai alapmechanizmusainak vizsgálatával foglalkozik.

A modern neuropszichológia mindkét irányzatában központi szerepet játszik a *lokalizáció* kérdése (a központi idegrendszeri sérülések helyének-, illetve az adott kognitív funkcióért felelős terület(ek) pontos, precíz feltárása), amit az agyi funkcionális vizsgálati eljárások ugrásszerű fejlődése tett lehetővé. Workshop-unk során többek között a modern kognitív pszichológiai kutatásokban az egyik legáltalánosabban elérhető technikával, az elektronkefalográfiával (EEG) és az EEG alapú kísérlettervezéssel ismertetjük meg a hallgatóságot. Sor kerül továbbá olyan pszichofiziológiai tesztek és indikátorok bemutatására is, amelyekkel nagy költségigényű képalkotó eljárások nélkül is levonhatunk alapvető következtetéseket a központi idegrendszeri működésekre, illetve az idegrendszeri aktivitás lokalizációjára vonatkozóan. Célunk továbbá, hogy a résztvevők átfogó képet kapjanak a kognitív idegtudományban használatos modern technikák alkalmazhatóságáról (a paradigmától a kiértékelésig): 1) bemutatjuk a neuropszichológiai kísérletek megtervezésének alapvető problémáit, 2) a hibás tervezésből fakadó többletköltségek gyakori forrásait, 3) a kutatás idő- és energia ráfordításainak becslési technikáit (ingeranyag- és mintaválasztás, standardizáció kérdése, eredmények reliabilitása, verifikáció). Az előadásokban kiemelten kívánjuk kezelni a kognitív idegtudomány legújabb kutatási irányait és eredményeit, közeledve a klinikai neuropszichológia megfigyeléseihez.